

Kā palīdzēt lauksaimniekam pieņemt lēmumu par sēklu iegādi

Strādājot kopā ar agronomiem un ekspertiem, lauksaimnieki var justies drošāk, pieņemot ar augkopību saistītus lēmumus.

Pašā Latvijas sirdī Kaspars Antīpins strādā kopā ar tēvu savā 3400 hektāru īpašumā, lai kāpinātu ražību katrā kvadrātmetrā. Apmēram 600 km tālāk – Igaunijā – Mkks Tutts ar tēvu apsaimnieko apmēram 500 hektāru platību, kurā audzē ziemas kviešus, vasaras miežus, ziemas miežus, rudzus, ziemas rapsi un zirņus.

“Venmēr pastāv risks, izvēloties jaunas šķirnes,” saka Tutts. “Mēs dodam priekšroku sēklām, kuras izvēlamies jau gadiem, jo tad mēs zinām, ko sagaidīt. Taču zinām arī, ka katru gadu mums ir nepieciešams aplūkot jaunas iespējas, lai gūtu lielāku peļņu no audzēšanas.”

Šiem lauksaimniekiem rapšu hibrīdu izvēle katru gadu prasa lielu laika ieguldījumu, pētījumus un rūpīgu izsvēršanu. Tas vēlreiz pierāda to, cik svarīga ir ne tikai informācija, ko sēklu ražošanas uzņēmumi sniedz par šķimēm, bet arī to, cik svarīgi ir vietējo izmēģinājumu rezultāti.

Pirms iegādes nosakiet prioritātes sēklai

Gluži kā katram laukam, arī katram kultūraugam un šķirnei ir dažādas īpašības. Kad ir zināma augseka, veltiet laiku katra lauka vajadzību dokumentēšanai atbilstoši tajā audzētajiem kultūraugiem.

“Vēl nesen augu ražas potenciāls bija mūsu galvenais arguments, izvēloties šķirnes,” saka Antīpins. “Tagad, mainoties situācijai pasaulē un attieksmei pret pesticīdiem, mainās arī mūsu prioritātes. Ražas potenciālam jāiet roku rokā ar izturību pret slimībām.”

Uzņēmums – RAPOOL-RING – ir apņēmis ne tikai selekcionēt izcilas, ražīgas hibrīdšķirnes, bet arī pēta ģenētisko izturību pret kaitēkļiem un slimībām. Tas samazinātu vispārējo nepieciešamību pēc pesticīdiem, jo augam būtu pašam sava aizsardzība.

Papildus izturībai pret slimībām, prioritāšu saraksta augšdaļā ir arī izturība pret kaitēkļiem, jo to invāzija ir vēl viens nopietns drauds peļņai – it īpaši, ja būs aizliegta insekticīdu lietošana.

Kā palīdzēt lauksaimniekam pieņemt lēmumu par sēklu iegādi

“Mums Igaunijā ziemcietība arī ir ļoti svarīga,” saka Tutts. “Piemēram, apmēram pirms pieciem gadiem mēs, lai samazinātu risku, iesējam sešas rapšu šķirnes un vienīgās, kuras izdzīvoja, bija RAPOOL-RING. Tas bija mīnus 20 grādu salā bez sniega segas, kas augus varētu aizsargāt.”

Jauna problēma daudziem lauksaimniekiem ir mēslojuma izmantošana, it īpaši ar šī gada rekordaugstajām slāpekļa cenām. Lielāka efektivitāte svarīgākajiem kultūraugiem, piemēram, ziemas rapsim, kukurūzai un citām, būs ļoti svarīga, lai palielinātu rentabilitāti uz vienu hektāru.

Atrodiet vietējos izmēģinājumu rezultātus un informāciju

Tas, kas der Tuttam Igaunijā, var nederēt Antīpinam Latvijā, jo katram laukam – katrā tā kvadrātmetrā – ir atšķirīgas vajadzības. Tādēļ ir svarīgi ne tikai sadarboties ar sēklu ražotājfirму pārstāvjiem, kuri pazīst vietējo teritoriju, bet lietderīgi arī šķirnes pārbaudīt savos laukos. “Es atbildu par katru saimniecības vadības lēmumu,” teic Antīpins. “Mans lauks nav tāds, kā citiem. Apmēram sešus gadus mēs katru gadu izmēģinājām apmēram 20 šķirnes, lai redzētu tās realitātē.”

Izmēģinājumu lauki vai šķirņu salīdzināšanas izmēģinājumi, kā tos sauc dažās valstīs, palīdz atrast izcilus hibrīdus, kas tiešām der vietējiem apstākļiem. Tam ir jāziedo dažī hektāri, bet var atmaksāties peļņā.

“Veicot lauka izmēģinājumus, mēs uzzinājām, ka RAPOOL-RING nemainīgi nodrošina vislabākās rapšu sēklas,” Mkks komentē.

“Turklāt viņu agronomi sadarbojas ar manu agronomu, lai atrastu mūsu reģionam vislabākās šķirnes.”

Process sākās ar informāciju par to, ko no šķirnes var sagaidīt ar piemērotākās vietas atrašanu laukos. RAPOOL-RING agronomi-konsultanti cieši sadarbojas ar lauksaimniekiem, lai palīdzētu viņiem izprast, kā šķirne varētu – vai nevarētu – iederēties viņu saimniecībā. Viņi palīdz pielāgot risinājumus, lai lauksaimnieki redzētu, kas viņiem ir piemērotākais.

Šīs konsultatīvās attiecības palīdz daļēji izslēgt minējumus.

Tā vietā, lai minētu, kuri hibrīdi var būt piemēroti viņu saimniecībā, Antīpins un Mkks pārskata firmu pārstāvju sniegto informāciju, lai iegūtu labāku priekšstatu par to piemērotību viņu laukiem. Pēc tam viņi veic paši savus izmēģinājumus un beigās izdara izvēli, kuras hibrīdšķirnes ir vispiemērotākās ne tikai viņu augsnēm, bet arī pielietotai agrotehnikai.

“Mēs apkopojam gadiem vāktus datus no tūkstošiem izmēģinājumu, lai izveidotu kopainu par to, kā konkrētas šķirnes sēklas uzvedīsies noteiktos apstākļos,” saka RAPOOL-RING pārstāve Džeanne Geišlere. “Ir aizraujoši dalīties šajā informācijā ar lauksaimniekiem, lai palīdzētu viņiem atrast risinājumus, kas strādā viņu laukos.”